

'Stad, maar geen vesting'. Onder dat motto kiest de raad van Bolsward unaniem voor herindeling op termijn. Bijzonder is niet alleen de eensgezindheid van de raad, maar ook de brede steun van burgers, bedrijven en instellingen. In zijn vergadering van 21 juni neemt de raad een definitief besluit, nadat ook B en W hun visie hebben gegeven.

Provincie en gemeenten in Friesland discussiëren al jaren over hun toekomst. De provincie gaf zeven jaar geleden het startschot voor het Project versterking bestuurskwaliteit. Daarop volgden zelfevaluaties van gemeenten. Bolsward deed dat in 2003. Overal drong de conclusie zich op dat de bestaande samenwerkingsverbanden niet toereikend zijn om de problemen van de toekomst op te lossen.

Tijdens een bezoek aan Bolsward sprak Ed Nijpels, commissaris van de Koningin, met alle fractievoorzitters over de noodzaak van schaalvergroting. Na dat gesprek ontstond in het presidium het idee om als raad zelf te onderzoeken wat voor Bolsward de beste oplossing was en niet af te wachten tot de provincie zou ingrijpen. 'Van stille gemeente zijn we koploper geworden', zegt Jentje Steringa, CDA-fractievoorzitter en plaatsvervangend raadsvoorzitter.

Eensgezind ging de raad afgelopen najaar aan de slag met een visiedocument en een stappenplan. Van zijn eigen budget huurde de raad een organisatieadviesbureau in om het proces mede te begeleiden.

Herindeling

Uit alle gesprekken die afgelopen halfjaar binnen en buiten de raad zijn gevoerd, komt herindeling als beste optie uit de bus. De schaal (9700 inwoners) is nu nog geen probleem, maar op den duur wel. Steringa: 'We stuiten op de grens van intergemeentelijke samenwerking. Die functioneert prima, bijvoorbeeld op het gebied van ICT, sociale dienst en Wmo. Maar je kunt het aantal samenwerkingsverbanden niet strafeloos uitbreiden. Dan krijg je een lappendeken waar de gemeente geen overzicht meer van heeft en gaat de raad alleen nog over de stoeptegels en de lantaarnpalen. De

toenemende complexiteit van wet- en regelgeving maakt ons kwetsbaarder. Hoe trek je de vereiste deskundigheid aan? Onze organisatie is zo klein dat ambtenaren vaak meer functies hebben. Bovendien kunnen we geen hoge salarissen bieden.'

Tijdens gesprekken met burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen was er veel begrip voor de schaalproblemen van Bolsward. Het bedrijfsleven verwacht meer daadkracht van een grotere gemeente. De bevolking heeft er voldoende vertrouwen in dat Bolsward zijn eigen identiteit weet te bewaren. Herindeling is prima, mits de loketfuncties dicht bij huis blijven. Steringa voelt zich gesteund door deze opstelling: 'Anders was het voor ons als raad veel moeilijker geweest voor herindeling te kiezen.' Vroeger waren protesten tegen schaalvergroting gemeengoed. Daarvan is nu geen sprake. Steringa vindt het tekenend dat er in de regionale kranten niet één ingezonden stuk tegen herindeling is verschenen.

Raad Bolsward neemt heft in eigen hand

Partners

De hamvraag is nu met wie Bolsward moet fuseren. De stad werkt samen met acht andere gemeenten in de zuidwesthoek van Friesland. De provincie heeft al aangegeven dat deze regio te groot is voor één gemeente. Steringa zoekt de partners wel binnen dit gebied. Concreet noemt hij de gemeenten Wûnseradiel, Nijefurd, Littenseradiel,

Sneek, Wymbritseradiel en Gaasterlân-Sleat. Steringa: 'Wij willen in geen geval gemeenten in de regio uitsluiten. Binnen de raad wordt daar verschillend over gedacht. Sommige fracties gaan uit van een kleinere cluster.'

Gedeputeerde Jan Ploeg heeft eerder een andere richting aangegeven: een fusie met alleen plattelandsgemeenten Wûnseradiel en Littenseradiel. Steringa vindt deze keuze minder voor de hand liggen, maar sluit ze ook niet uit. Hij is wel fel gekant tegen eventuele opsplitsing van bestaande gemeenten. Dat geeft volgens hem meer problemen dan samenvoeging van complete gemeenten.

Een fusie hoeft de huidige samenwerkingsverbanden niet in de weg te staan, meent Steringa: 'Wat goed werkt, moet je behouden.' De ZuidWestHoek-gemeenten houden elkaar goed in de gaten, maar volgens Steringa is er geen sfeer van concurrentie, eerder van samenspraak. Hij voert bijvoorbeeld zelf gesprekken met de andere CDA-fractievoorzitters in de regio. De andere fracties onderhouden op soortgelijke wijze contacten met de bureaus.

Steringa: 'Er zijn veel historische dwarsverbanden. Dat geeft een gevoel van saamhorigheid. Je mag voorkeuren laten blijken, maar moet niemand uitsluiten.'

